

4. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΣΗΜΑΤΩΝ

1

Συσχέτιση

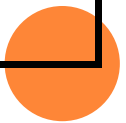
Εντροπία

Αμοιβαία Πληροφορία

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

ΟΡΟΣ	ΟΡΙΣΜΟΣ
Μέση τιμή (expectation)	$E[(X)] = \sum_i x_i p_i = \frac{1}{N} \sum_i x_i$
n th Ροπή (moment), μ: μέση τιμή	$E[(X - \mu)^n]$
2 ^η ροπή (2 nd moment): διασπορά (variance)	$E[(X - \mu)^2]$ $\sigma^2 = \frac{1}{N-1} \sum_{i=1}^N (x_i - \mu_x)^2$
Στατιστική ανεξαρτησία (statistical independence)	$p(x_1, \dots, x_n) = p(x_1) \dots p(x_n)$

ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ (CORRELATION)

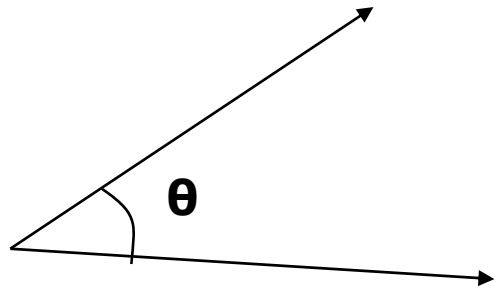
- Δείχνει τη δύναμη και κατεύθυνση της γραμμικής σχέσης μεταξύ δύο τυχαίων μεταβλητών

$$C(X, Y) = \frac{Cov(X, Y)}{\sigma_X \sigma_Y} = \frac{E[(X - \mu_X)(Y - \mu_Y)]}{\sigma_X \sigma_Y}$$

$$c_{xy} = \frac{1}{n-1} \frac{\sum (x_i - \mu_x)(y_i - \mu_y)}{\sigma_x \sigma_y}$$

- Συμμετρική, [-1, 1]
- Συσχέτιση=0 αν και μόνο αν X και Y στατιστικά ανεξάρτητες. ΠΡΟΣΟΧΗ! Το αντίθετο δεν ισχύει!
- C(X, X)=1

- Γεωμετρικά: ισχύει μόνο για κεντραρισμένες μεταβλητές

- Π.χ.

$$X=(0.5,0.2,1.8,3.2)$$

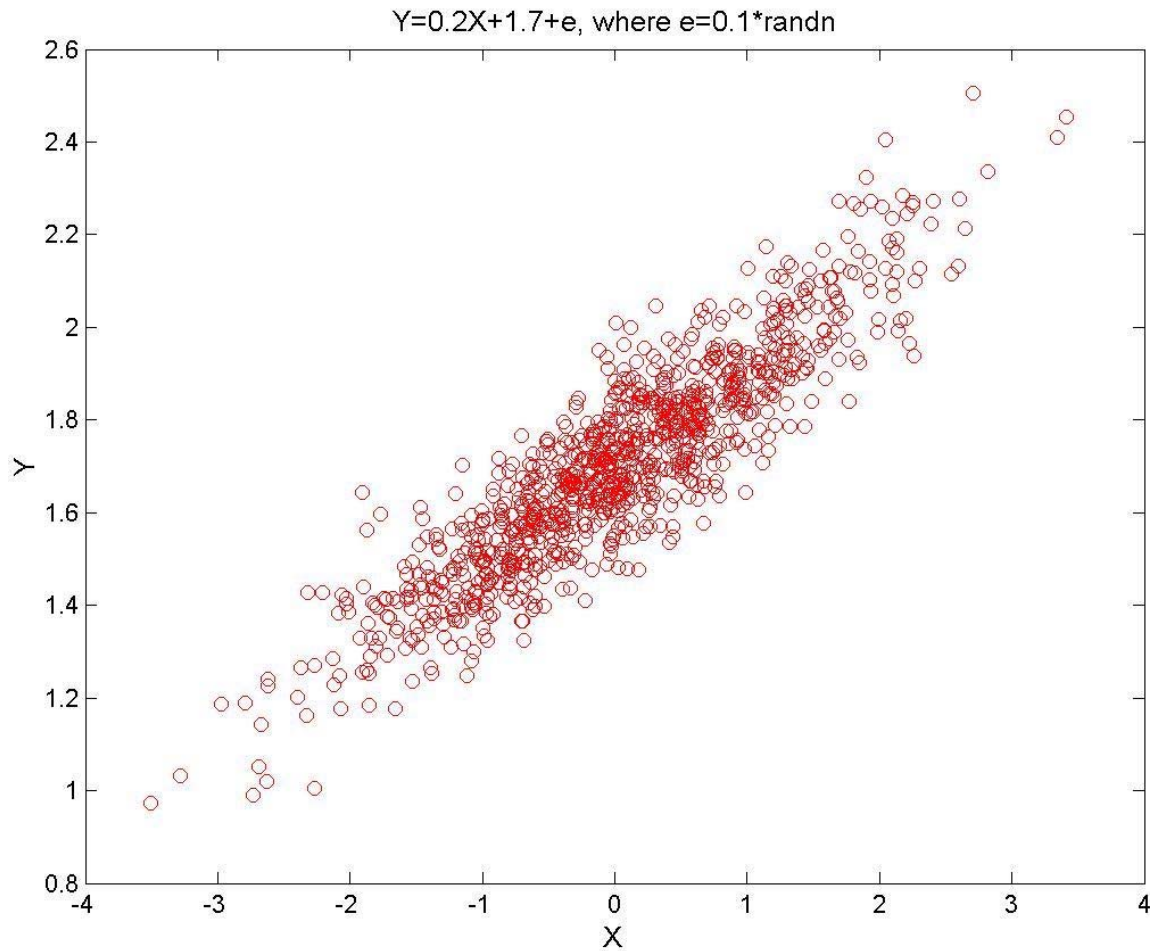
$$Y=(2.1,1.2,6,10.2)$$

$$C_{XY} = \cos \theta = \frac{X \cdot Y}{\|X\| \|Y\|} = \frac{\sum_i (x_i - y_i)}{\sqrt{\sum_i x_i^2} \sqrt{\sum_i y_i^2}}$$

$$C_{xy}=?$$

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ

- Για n τυχαίες μεταβλητές, $X_1, \dots, X_n$:

$$C(X) = \begin{bmatrix} C(X_1, X_1) & C(X_1, X_2) & \dots & C(X_1, X_n) \\ C(X_2, X_1) & C(X_2, X_2) & \dots & C(X_2, X_n) \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ C(X_n, X_1) & C(X_n, X_2) & \dots & C(X_n, X_n) \end{bmatrix} \quad \text{και} \quad C(X_2, X_1) = C(X_1, X_2)$$

$$\text{π.χ. } x = \begin{bmatrix} 0.5 & 1.2 & 4.0 & 6.0 \\ 2.3 & 7.0 & 1.0 & -2.0 \\ 0.3 & -0.5 & 1.2 & 1.1 \end{bmatrix}$$

$$\rightarrow C(x) = \begin{bmatrix} 1.0000 & -0.7942 & 0.7931 \\ -0.7942 & 1.0000 & -0.9166 \\ 0.7931 & -0.9166 & 1.0000 \end{bmatrix}$$

ΑΥΤΟΣΥΣΧΕΤΙΣΗ (AUTOCORRELATION)

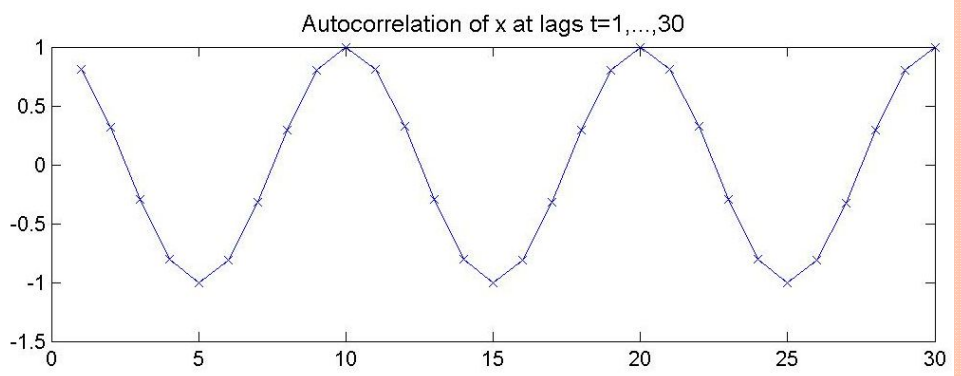
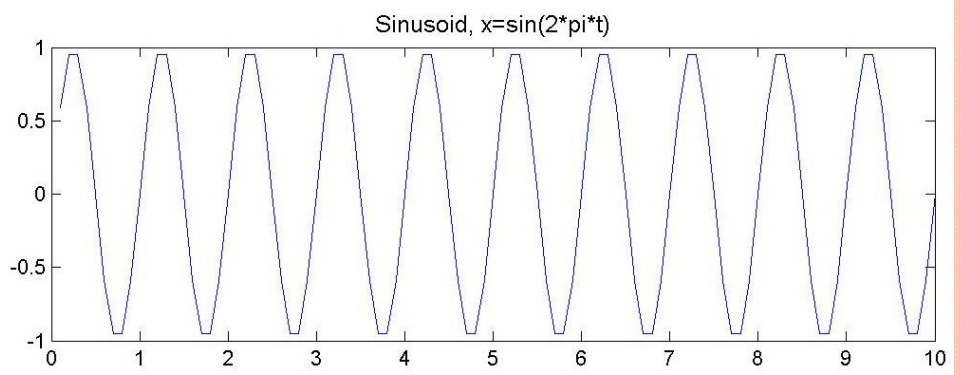
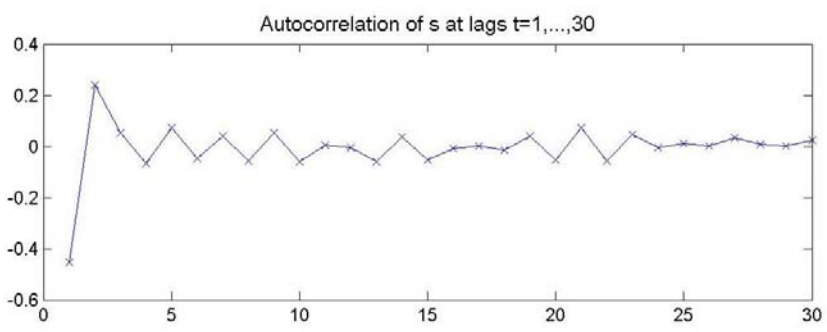
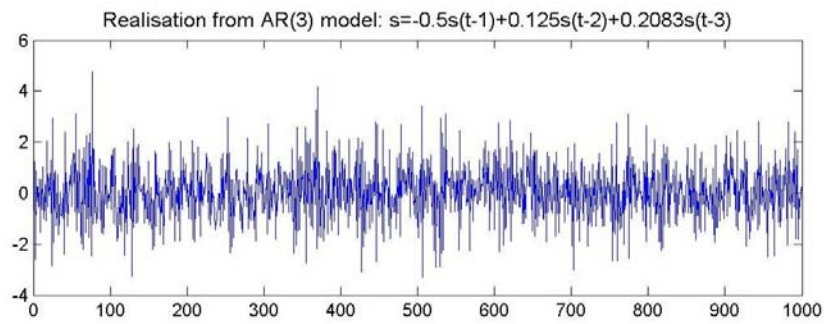
- Συσχέτιση μίας μεταβλητής με τον εαυτό της μεταφερόμενο στο χρόνο

$$AC_x = C(X(t), X(t + \tau))$$

- Δηλ. η σχέση ενός σήματος με τον εαυτό του σε συγκεκριμένη υστέρηση (lag)

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

ΕΝΤΡΟΠΙΑ (ENTROPY)

- Μέτρο μέσης αβεβαιότητας μιας τυχαίας μεταβλητής $\mathbf{X}$, ή η μέση πληροφορία ανά σύμβολο πληροφορίας, ή ο μέσος αριθμός bits που απαιτούνται για να περιγράψουν την τυχαία μεταβλητή

$$H(\mathbf{X}) = -\sum_{i=1}^M p(x_i) \log p(x_i)$$

όπου $\mathbf{X}$: τυχαία μεταβλητή με τιμές $\{x_1, \dots, x_M\}$, και $p(x_i)$: συνάρτηση κατανομής πιθανότητας (probability density function)

ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ (MUTUAL INFORMATION)

- Μείωση της αβεβαιότητας μιας τυχαίας μεταβλητής X_1 λόγω ύπαρξης μιας άλλης τυχαίας μεταβλητής X_2 .
- Μέτρο γραμμικής και μη-γραμμικής συσχέτισης μεταξύ τυχαίων μεταβλητών X_1 και X_2 .

$$MI(\mathbf{X}) = \sum_i^N H(X_i) - H(X_1, \dots, X_N)$$

$$H(X_1, \dots, X_n) = - \sum_{\mathbf{x}} p(X_1, \dots, X_n) \log p(X_1, \dots, X_n)$$

όπου $\mathbf{X} : \{X_1, \dots, X_n\}$, $H(X_1, \dots, X_n)$: κοινή εντροπία (joint entropy)

- Kullback-Leibler Divergence

$$KL(p(\mathbf{X}) \parallel p(X_1)\dots p(X_N)) = \sum_{\mathbf{x}} p(X_1, \dots, X_N) \log \frac{p(X_1, \dots, X_N)}{p(X_1)\dots p(X_N)} = MI(\mathbf{X})$$

- $K-L > 0$, $K-L = 0$ αν και μόνο αν οι μεταβλητές είναι στατιστικά ανεξάρτητες

- Ιδιότητες MI:

- Αμεταβλητότητα: $MI(X_1, \dots, X_N) = MI(U_1, \dots, U_N)$ όταν $U_i = f_i(X_i)$ και f_i είναι μετατροπή 1-προς-1
- $MI(X, Y) \geq 0$, και $MI(X, Y) = 0$ αν και μόνο αν X και Y στατιστικά ανεξάρτητες

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑΣ (ΣΚΠ)

- Για τον υπολογισμό της ΑΠ πρέπει να γνωρίζουμε τη ΣΚΠ:
  - Ιστόγραμμα (histogram) – χωρίζουμε τα δεδομένα σε N ισομερείς κατανομές (bins) πλάτους d_x . Τότε, ΣΚΠ:

$$\hat{p}(x) = \frac{n_j}{\sum_j n_j d_x}$$

όπου n_j : αριθμός των δεδομένων που αντιστοιχούν στην κατανομή j πλάτους d_x .

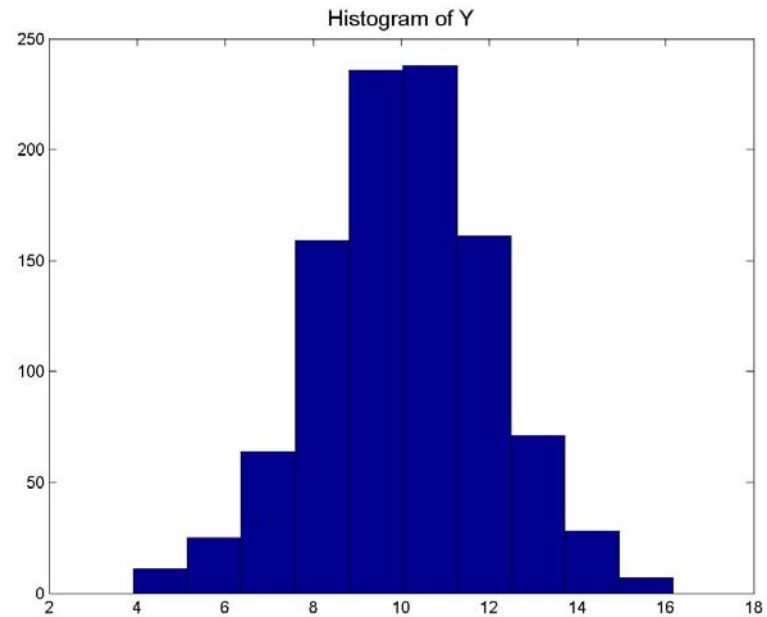
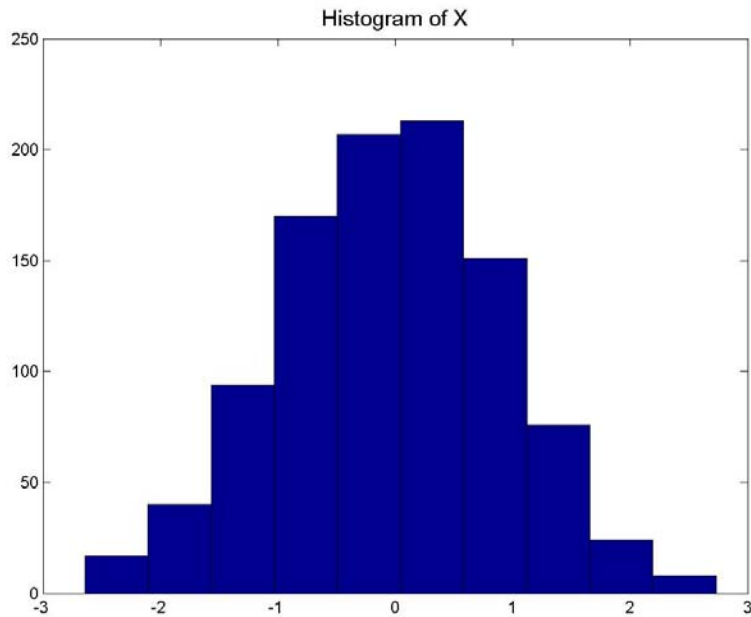
- Όσο πιο μικρό το d_x , τόσο πιο λεπτομερές είναι το ιστόγραμμα. Προσοχή – πολύ μικρό $\rightarrow$ πολλές αιχμές, πολύ μεγάλο $\rightarrow$ πολύ λείο, χάνει το σχήμα του

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΙΣΤΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Τυχαίες γκαουσιανές τιμές:

$$X = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-(x)^2/2}, \quad Y = \frac{1}{2\sqrt{2\pi}} e^{-(y-10)^2/8}$$

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΚΠ...

- Μέσω πυρήνα (kernel density estimate):

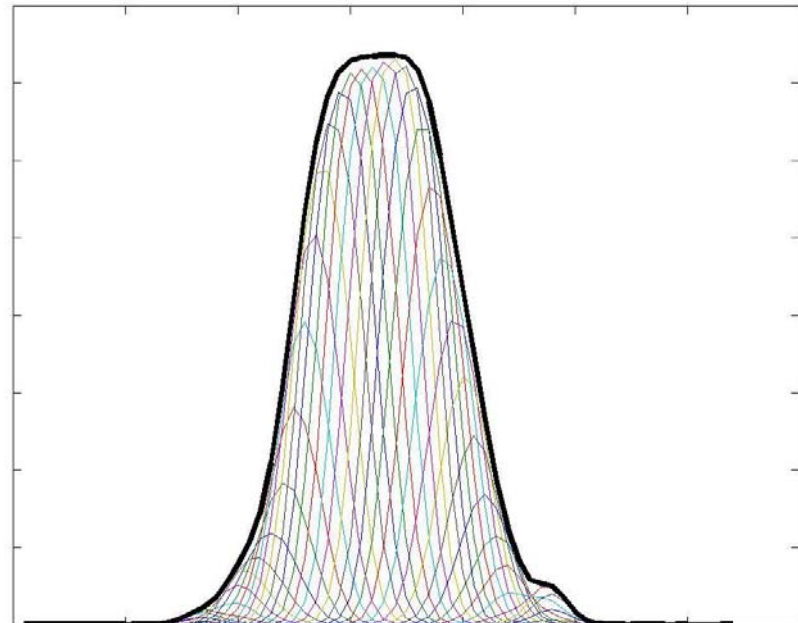
$$\hat{p}(X) = \frac{1}{Nh} \sum_{i=1}^N K\left(\frac{x - x_i}{h}\right)$$

όπου N : αριθμός πυρήνων (kernel functions), h : μέγεθος “κουτιού” με κέντρο x_i (“bandwidth”).

- Συνήθεις πυρήνες:

$$K\left(\frac{x - x_i}{h}\right) = \frac{1}{(2\pi)^{d/2} h^d \sqrt{\det(S)}} e^{-1/2 \left(\frac{x - x_i}{h} S^{-1} \frac{x - x_i}{h} \right)}$$

Kernel function density estimate of random variable, X

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΙ ΧΩΡΙΣ ΣΚΠ

- Μέθοδος k-πλησιέστερης γειτνίασης (k-nearest neighbor):

$$MI^1(x_1, \dots, x_m) = \psi(k) + (m-1)\psi(N) - \langle \psi(n_{x_1}) + \psi(n_{x_2}) + \dots + \psi(n_{x_m}) \rangle$$

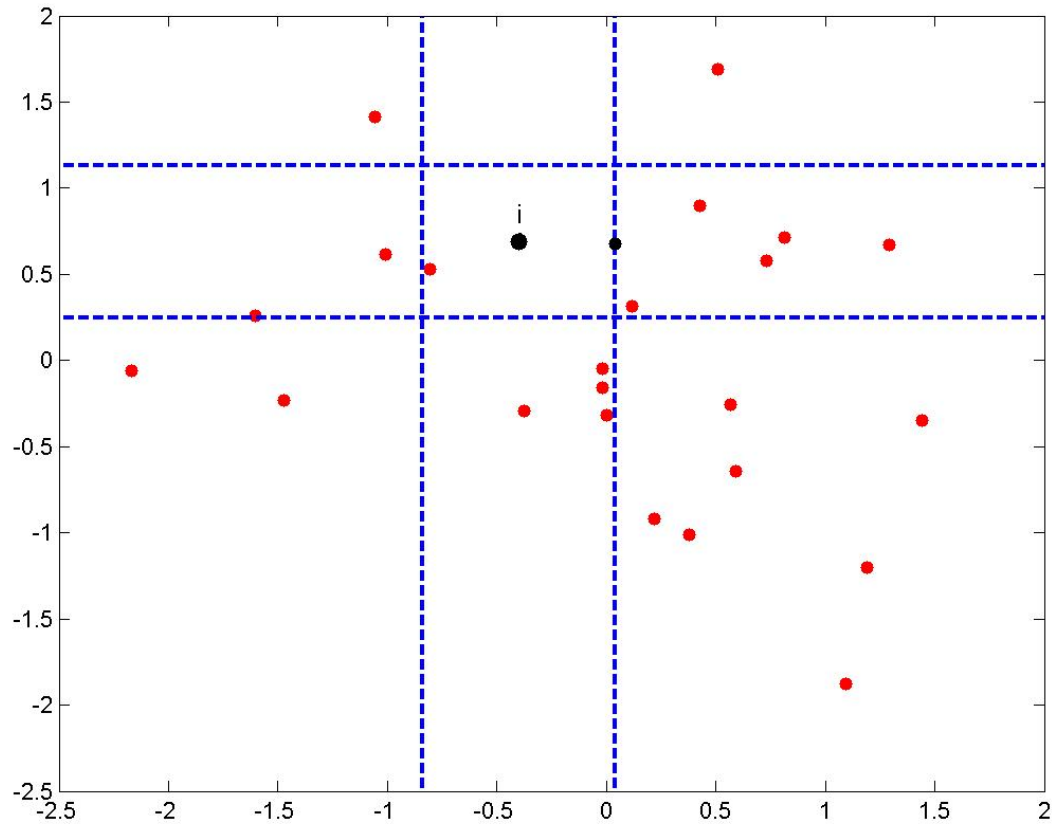
όπου k : αριθμός κοντινότερου γείτονα, $\psi(\cdot)$: συνάρτηση digamma, $n_{x_1}, \dots, n_{x_m}$: αριθμός κοντινότερων γειτόνων στις m διαστάσεις, και N : μέγεθος τυχαίας μεταβλητής.

- Απόσταση:

$$\|z - z'\| = \max\{\|x - x'\|, \|y - y'\|\}$$

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΠΛΗΣΙΓΕΣΤΕΡΩΝ ΓΕΙΤΟΝΩΝ

Σε αυτό το παράδειγμα:

$$n_x(i)=5$$

και

$$n_y(i)=8$$

ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΑΥΤΟΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ (ΑΥΤΟ-MUTUAL INFORMATION - ΑΜΙ)

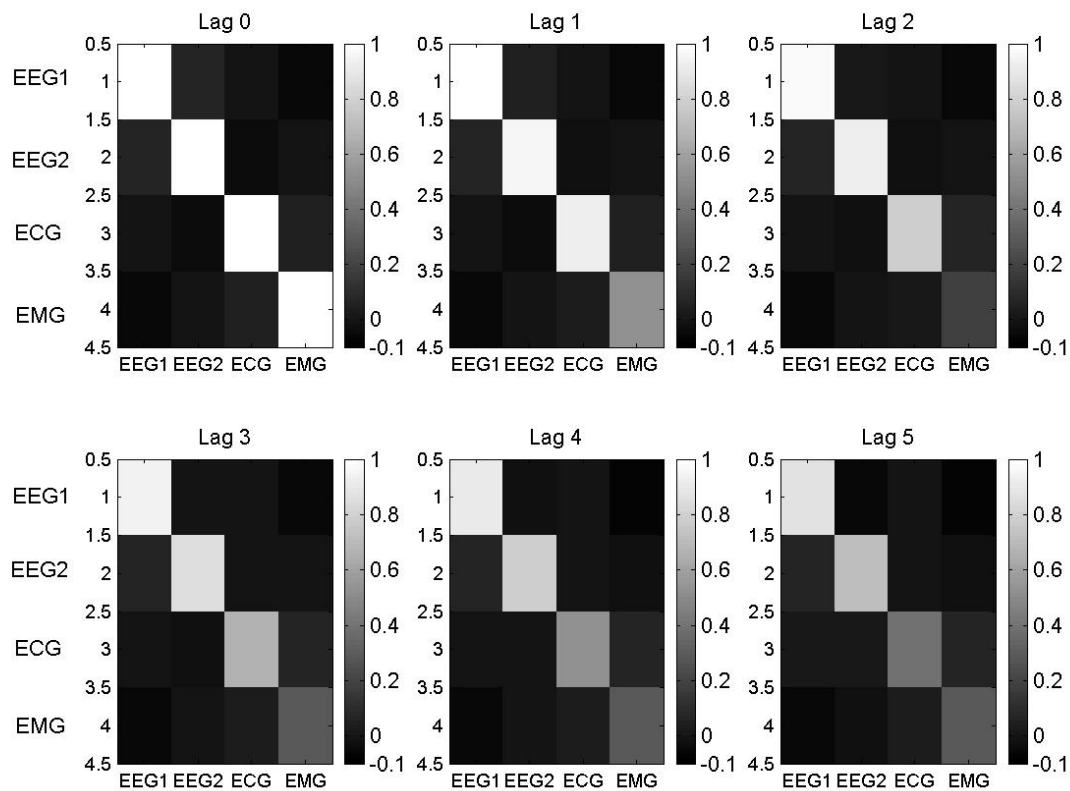
- Lagged auto-mutual information: παρόμοια με αυτοσυσχέτιση για τ χρονικές στιγμές, δηλ. χαρακτηρίζει το πώς μια μεταβλητή εξελίσσεται στο χρόνο.
- Διαφορά με αυτοσυσχέτιση: ΑΜΙ δίνει γραμμικές και μη γραμμικές πληροφορίες!

$$AMI_{\tau}(X) = MI(x(T), x(T + \tau))$$

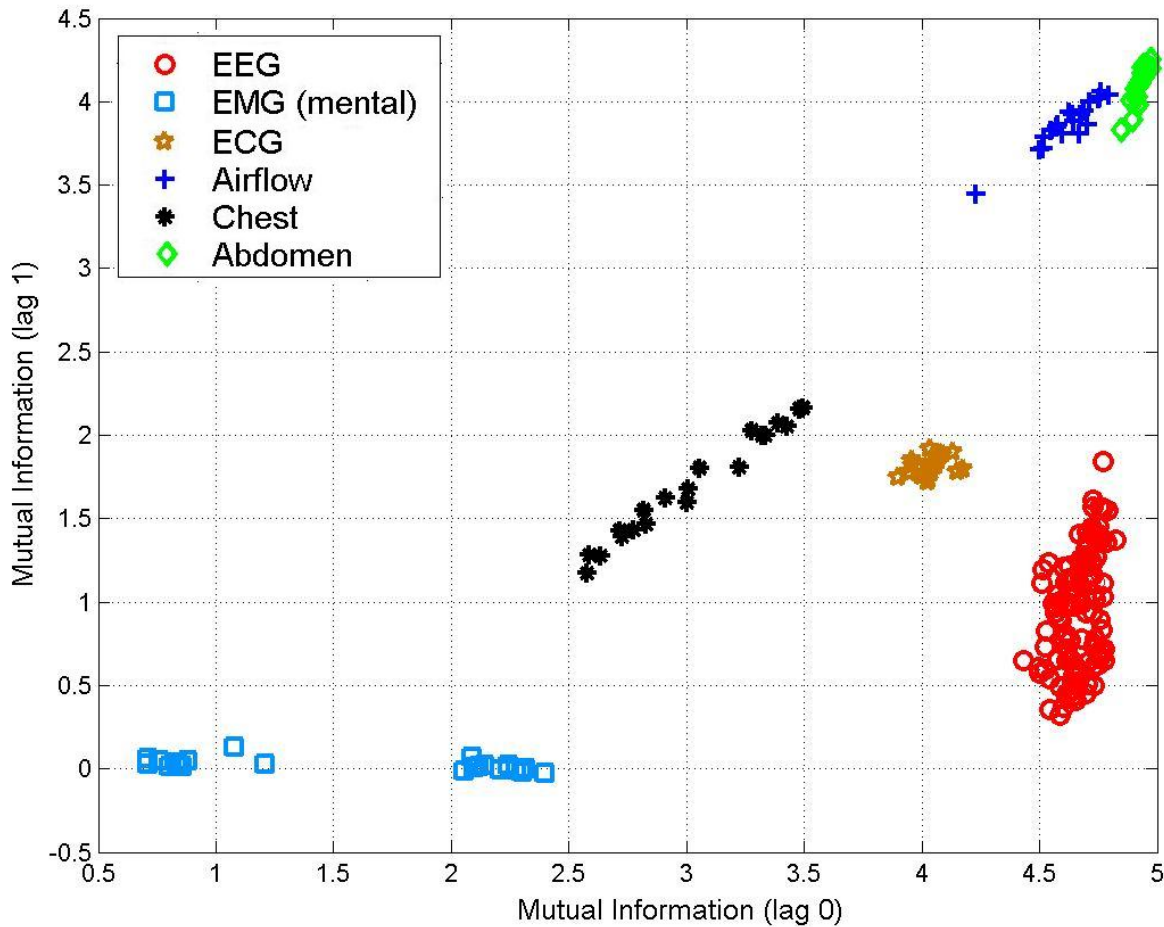

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΕ ΔΕΥ

(1) Αναγνώριση μεταξύ ΗΕΓ και θορύβου

Auto-mutual information για ΗΕΓ και θόρυβο

- (2) Συσχέτιση μεταξύ υπολογισμένων independent/principal components και σήματα θορύβου για αναγνώριση θορύβου
- (3) Επιλογή κατάλληλων συνδιασμών χαρακτηριστικών για ΔΕΥ
- (4) Ομαδοποίηση independent/principal components
- (5) Βασικά κομμάτια άλλων μεθόδων επεξεργασίας που χρησιμοποιούνται σε ΔΕΥ

21

ΕΠΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:

Μέθοδοι επεξεργασίας σημάτων:

Παλινδρόμηση

Αυτοπαλινδρομικά Μοντέλα

